

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 15. januarja 2020

Po besedah revizorjev se zaradi ukrepov EU v zvezi z okoljsko primerno zasnovo in nalepkami o energijski učinkovitosti izboljšuje energijska učinkovitost

Po navedbah v novem poročilu Evropskega računškega sodišča (v nadaljevanju: Sodišče) so ukrepi EU za okoljsko primerno zasnovo in nalepke o energijski učinkovitosti prispevali k večji energijski učinkovitosti. Toda prišlo je do pomembnih zamud v regulativnem postopku, za učinek politike pa je obstajalo tveganje, da bo precenjen. Poleg tega je po besedah revizorjev še vedno velika težava, da proizvajalci in prodajalci na drobno ne izpolnjujejo zahtev iz uredbe.

Evropska unija se je v okviru boja proti podnebnim spremembam zavezala, da bo izboljšala svojo energijsko učinkovitost za 20 % do leta 2020 in za 32,5 % do leta 2030. Da bi pripomogla k dosegu teh ciljev, je Evropska komisija sprejela ukrepe, ki so osredotočeni na okoljsko prijaznejšo zasnovo proizvodov (okoljsko primerna zasnova) in informacije za potrošnike o porabi energije in okoljski učinkovitosti (označevanje energijske učinkovitosti).

Revizorji so potrdili, da je Komisija uporabljala dobre in transparentne metodologije za izbiro izdelkov, ki jih bo pravno urejala. Tako je politika EU prednostno razvrstila več kot 30 skupin izdelkov z največjim potencialom za prihranek energije. Hkrati so revizorji ugotovili, da so bile v regulativnem postopku zamude, ki bi jih bilo mogoče preprečiti in zaradi katerih se je zmanjšal učinek politike, saj je bilo za zahteve v zvezi z okoljsko primerno zasnovo verjetno, da bodo zastarale, za nalepke o energijski učinkovitosti pa, da ne bodo več relevantne in potrošnikom ne bodo pomagale razlikovati med najbolj in najmanj učinkovitimi izdelki. Komisija sprejema ukrepe za izboljšanje nalepk o energijski učinkovitosti, vendar vključevanje krožnega gospodarstva po besedah revizorjev ostaja *ad hoc*.

Komisija redno poroča o rezultatih svoje politike o okoljsko primerni zasnovi in označevanju energijske učinkovitosti. Zaradi nekaterih uporabljenih predpostavk pa je učinek politike verjetno precenjen. Ne upoštevajo se npr. neizpolnjevanje predpisov in zamude pri izvajanju. Poleg tega se pri obračunavanju učinka okoljsko primerne zasnove ne upošteva razlika med teoretično porabo, izpeljano iz harmoniziranih standardov, in resnično porabo energije. Npr. kombinirani hladilniki z

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

zamrzovalnikom se preizkušajo brez odpiranja vrat in brez živil. Revizorji svarijo, da zato obstaja tveganje, da so prihranki precenjeni.

V državah članicah EU so organi za nadzor trga odgovorni za zagotavljanje, da so izdelki, ki se prodajajo na njihovem ozemlju, skladni z zakonodajo o označevanju energijske učinkovitosti in okoljsko primerni zasnovi. Komisija ima pomembno vlogo pri omogočanju sodelovanja med organi za nadzor trga. Namen informacijskega in komunikacijskega sistema za nadzor trga je, da pomaga pri izmenjavi rezultatov inšpekcijskih pregledov, vendar je zaradi nekaterih funkcionalnih omejitev njegova uspešnost zmanjšana.

Komisija je v zadnjih desetih letih financirala tudi več projektov za okrepitev nadzora nad okoljsko primerno zasnovo in označevanjem energijske učinkovitosti, ki so imeli po besedah revizorjev pozitivne rezultate. Vendar ni gotovo, ali se je s temi projekti res spremenil način, kako države članice opravljajo svoje dolžnosti v zvezi z nadzorom trga. V praksi je število v laboratorijih preizkušenih modelov izdelkov še vedno relativno majhno. Komisija je nedavno na splošno ocenila, da 10 % do 25 % prodanih izdelkov ni skladnih z zakonodajo EU. Revizorji so prišli do zaključka, da je to, da proizvajalci in trgovci na drobno ne izpolnjujejo zakonodaje, še vedno velika težava.

Za povečanje učinka politike o okoljsko primerni zasnovi in označevanju energijske učinkovitosti za obdobje po letu 2020 so revizorji za Evropsko komisijo pripravili več priporočil, ki zajemajo:

- ukrepe za pospešitev regulativnega postopka, npr. s sprejetjem izvedbenih ukrepov, ko so pripravljene, in ne šele ko je končan cel sveženj,
- izboljšanje merjenja učinka politike in poročanja o njem, in sicer z izboljšanjem predpostavk in uporabo metodologije, pri kateri se meri dejanska poraba energije končnih uporabnikov, ter
- ukrepe za olajšanje izmenjave informacij med organi za nadzor trga v državah članicah in za izboljšanje izpolnjevanja politike. To bi moralo vključevati izboljševanje relevantnih orodij za države članice, razširjanje najboljših praks in zagotavljanje usposabljanja na zahtevo.

Pojasnila za urednike

Okoljsko primerna zasnova in nalepke o energijski učinkovitosti se dopolnjujejo.

- V zakonodaji EU o okoljsko primerni zasnovi so določene zahteve glede energijske učinkovitosti in druge zahteve za zasnovo izdelkov, s čimer se izboljša okoljska učinkovitost. Izdelki, ki ne izpolnjujejo teh zahtev, se v EU ne smejo prodajati. Tako se najmanj učinkoviti izdelki odstranijo s trga.
- Na nalepkah o energijski učinkovitosti je navedeno, kam na lestvici porabe energije od A do G se naprava uvršča. Na njih je ocenjena letna poraba energije vsakega izdelka, podobni izdelki pa so razvrščeni glede na energijske razrede. To potrošnikom omogoča, da sprejemajo informirane odločitve.

Posebno poročilo 1/2020 – Ukrepi EU v zvezi z okoljsko primerno zasnovo in označevanjem energijske učinkovitosti: pomemben prispevek k večji energijski učinkovitosti zmanjšujejo velike zamude in neskladnost – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.

Evropsko računsko sodišče svoja posebna poročila predstavlja Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter drugim zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede.

Kontaktna oseba za medije za to poročilo

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47 502 / M: (+352) 691 551 502